

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2020-2021

30 SEPTEMBER 2020

INTERPELLATIE, VRAGEN OM UITLEG EN VRAAG

**Commissie voor Onderwijs en Vorming
van woensdag 30 september 2020**

INTEGRAAL VERSLAG

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: de heer Gilles Verstraeten, voorzitter, de heer Fouad Ahidar, mevrouw Soetkin Hoessen, mevrouw Khadija Zamouri

Plaatsvervanger: mevrouw Hilde Sabbe

Andere leden: mevrouw Bianca Debaets, de heer Dominiek Lootens-Stael

Verontschuldigd: de heer Arnaud Verstraete

INHOUD

1. Interpellatie (R.v.O., art. 61)

- Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende een nieuwe stand van zaken in het onderwijs in Brussel en het horen van het werkveld

2. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende contactopsporing door CLB's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende discriminatie bij inschrijvingsprocedures van kleuters in Nederlandstalige scholen
- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende een stand van zaken met betrekking tot de taalstimulerende projecten
- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de heropstart van de scholen
- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de evaluatie van de zomerscholen

3. Vraag (R.v.O., art. 58)

- Vraag van mevrouw Soetkin Hoessen aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de rol van de VGC voor het duaal leren in Brussel

4. Regeling van de werkzaamheden

1. Interpellatie (R.v.O., art. 61?)

Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende een nieuwe stand van zaken in het onderwijs in Brussel en het horen van het werkveld

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Begin dit jaar, voor het uitbreken van de coronacrisis, hebben we het in verschillende debatten gehad over de noden die leven in ons Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Het nieuwe schooljaar is nu een paar weken terug bezig en het is tijd om een aantal vragen opnieuw op te pikken, maar ook om vooruit te kijken in functie van de gewijzigde omstandigheden en van wat we in de voorbije weken en maanden geleerd hebben.

Zo hadden we het bijvoorbeeld over het luisteren naar de noden en verzuchtingen van het lerarenkorps. Dit kwam ter sprake naar aanleiding van een initiatief van het collegelid bevoegd voor Onderwijs om, als het gaat om de onderwijskwaliteit te verbeteren, meer te luisteren naar het werkveld dan naar specialisten die niet in het onderwijs zelf staan. Ik had het toen over de nood die we horen vanuit het werkveld, het Brusselse lerarenkorps, om gehoord te worden, om noden en verzuchtingen op tafel te kunnen gooien en voorstellen te doen. Het collegelid had toen geantwoord dat hij gestart was met een ronde van de scholen. Uiteraard keken we uit naar wat die overlegronde zou opleveren.

Ook de materiële noden op het vlak van ICT hebben we begin dit jaar ter sprake gebracht. De intekenprocedure voor computers en tablets werd opgeschort om een en ander eens opnieuw te bekijken, gezien de bijzondere situatie.

Bij de heropstart van het lesgeven in de school werd vastgesteld dat een deel van de leerlingen niet kwam opdagen of tijdens het afstandsonderwijs waren afgehaakt, ondanks de bijzonder zware inspanningen van al het onderwijzend personeel. De vraag kwam in hoeverre het afstandsonderwijs 'was blijven hangen', in hoeverre de leerlingen mee waren, hadden kunnen volgen en in hoeverre de aangeboden leerstof was blijven hangen. Op het eind van het schooljaar kwamen dan de klassieke berichten over ouders die hun kinderen niet ingeschreven kregen.

Dit alles vond plaats tegen een achtergrond van een onderwijsveld dat zich steeds moest aanpassen aan veranderende omstandigheden en dat ook in de meeste gevallen schitterend heeft gedaan en nog doet. We zijn dan ook blij vast te mogen stellen dat, behoudens een paar kleine uitzonderingen, de start van de scholen vlekkeloos is verlopen en daarvoor moeten we alle betrokkenen een dikke proficiat en dankjewel toeroepen!

Bovendien kwamen er ook een aantal licht positieve nieuwtjes naar boven en kregen we te horen dat vele scholen blijkbaar nu makkelijker aan leerkrachten geraken omdat mensen zich blijkbaar professioneel heroriënteren. We zijn echter nog niet aan het einde van de tunnel en de inspanningen moeten verdergezet worden. We moeten die nieuwe mensen natuurlijk ook kunnen houden en dat kan enkel wanneer ze zich gehoord en begrepen voelen en er iets wordt gedaan aan hun verzuchtingen.

Daarmee ben ik weer beland bij mijn uitgangspunt. Het luisteren naar het lerarenkorps, naar de mensen op het terrein die het dagelijks moeten waar maken.

Volgens mij moeten we op 2 dingen zicht krijgen. Ten eerste, wat zijn de uitdagingen zoals het werkveld ze percipieert? Welke problemen werden door de coronacrisis nog versterkt? Ten tweede, wat zijn de aanpassingen die we moeten maken aan de ondersteuning, infrastructuur en eventueel het regelgevend kader om de bestaande en bijkomende uitdagingen te kunnen aangaan?

Wat is er gebeurd met de resultaten van de Ronde in de Brusselse scholen door het collegelid? Ik ben mij ervan bewust dat de coronacrisis dit bemoeilijkt zal hebben en ik heb begrepen dat er een aantal bezoeken uitgesteld moesten worden. Wat zijn op dit ogenblik de resultaten? Wordt dit initiatief verdergezet en hoe? Hoe en wanneer wil het collegelid met definitieve resultaten naar buiten komen?

Hoe werden de noden op het vlak van ICT-uitrusting geëvalueerd en hoe wil men daar aan beantwoorden? Ondertussen heb ik berichten gekregen van dolblijle leerkrachten van een Nederlandstalige lagere school waar een lading chromebooks is toegekomen. Zij hebben deze middelen nodig om hun leerlingen voldoende informaticavaardigheden bij te brengen, wat bijzonder nuttig zou zijn mocht er terug overgeschakeld moeten worden op afstandsonderwijs, want het gebrek aan die vaardigheden was een pijnpunt tijdens de lockdown.

Wat zijn de evoluties op het vlak van de schoolbevolking? Hebben alle leerlingen een plaats gevonden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel of zijn daar nog problemen?

Is er zicht op de gevolgen voor de leerprestaties door de moeilijke situatie in de tweede helft van vorig schooljaar? Is daar een specifiek Brussels perspectief? Ik beseft dat deze vraag een omstandig antwoord vereist dat waarschijnlijk een onderwerp is voor een apart debat. Ik heb daarover al een initiatief ingediend. Uit studies is immers gebleken dat er heel wat leerachterstand opgelopen zou zijn. Misschien kan het collegelid dit toch al zeer kort toelichten.

Wat is de situatie voor het personeel en welke acties wil het collegelid ondernemen?

Wat zijn de voorlopige conclusies die het collegelid trekt uit de afgelopen maanden? Waarin moet versterkt worden? Waarin moet bijgestuurd worden?

Collegelid Sven Gatz: Dit is inderdaad een nuttige opvolgingsvraag over een problematiek waarover we in de rest van de regeerperiode niet uitgepraat zullen geraken.

De Ronde van Brussel, die startte in februari 2020, werd in maart onderbroken omwille van de maatregelen tegen de verspreiding van de corona-epidemie. De teller stond toen op 6 bezochte scholen. In het begin van de zomer hebben we schoolteams bezocht via tele-conferencing. Tot mijn verbazing viel deze werkwijze goed mee. Bij de start van de zomervakantie stond de teller dus op 11 scholen. Er waren evenwel nog 8 scholen die aandrongen om de Ronde verder te zetten. We zijn daarmee 2 weken geleden begonnen. Eind oktober vindt het laatste gesprek plaats en zullen we ongeveer 20 scholen bezocht hebben.

Naast de gesprekken met de schoolteams, liep er van maart tot mei een online enquête, waar het brede Brusselse onderwijswerkveld ons haar bezorgdheden en ideeën kon bezorgen.

We beginnen al een aantal krachtlijnen te zien. In de loop van de maand november stel ik voor om de resultaten terug te koppelen naar de onderwijswereld en naar de Raad. We kunnen dan verder ingaan op wat er naar voren gekomen is en hoe het College daarop antwoordt, wat het

zal aanpakken en waar de knelpunten liggen.

We zitten een beetje gewrongen met de timing, maar we gaan toch al enkele elementen meenemen in het VGC-Meerjarenplan. Ook in de beleidsverklaring van vorige week werden al enkele elementen opgenomen.

Wat de ICT-uitrusting betreft, hebben we tijdens de lockdown een stevig tandje bijgestoken met de vzw Digital For Youth en de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid heeft vrij snel 600 laptops in Brussel kunnen verdelen en wij 1.200, dus samen is dat toch al een heel aantal. Daarnaast ontving de vzw Startprojecten een subsidie voor de installatie van internetverbindingen. De meest kwetsbare leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs kregen hierdoor voor minstens 1 jaar een internetverbinding. Een eventuele verlenging zal nog verder bekeken moeten worden. Daarnaast heeft het Onderwijscentrum Brussel (OCB) zijn pedagogische ondersteuning afgestemd op het digitaal leren en het afstandsleren.

In de 1ste helft van september – het kwam al deels aan bod tijdens het debat over de beleidsverklaring – hebben we een enquête gehouden met het OCB over de aanwezige ICT-hardware op school en over de aanwezige pedagogieken. Vorige week zei ik al dat we tijdens de lockdown vooral een *emergency learning* hebben moeten doen. Als wij of de Vlaamse overheid het afstandsonderwijs verder willen ontwikkelen, moeten we weten waar de noden zijn aan materiaal en hoe en op welke termijn we die kunnen invullen en hoe we ervoor kunnen zorgen dat het afstandsonderwijs een pedagogische meerwaarde kan betekenen in plaats van enkel een oplossing voor een bepaalde noodzaak.

Op dit moment wordt die bevraging van de scholen verwerkt. De conclusies zullen de basis vormen van de ICT-ondersteuning die de VGC de scholen kan bieden. Uiteraard kijk ik ook naar het relanceplan van de Vlaamse overheid, waarin ook duidelijke zaken rond investeringen in onderwijs staan. We bekijken wat de Vlaamse overheid zal doen en wij daar complementair aan kunnen toevoegen, welke taakverdeling er moet zijn en of er elementen zijn op ICT-vlak die vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aangeboden kunnen worden. Als al die elementen samengebracht zijn, zal ik tegen het einde van dit jaar moeten kunnen zeggen hoeveel tijd we nodig hebben om de tekorten op het vlak van hardware aan te vullen en kunnen we zeggen in hoeverre het digitaal onderwijs een normale methode geworden is in de scholen.

Wat de plaatsen in het Nederlandstalig onderwijs betreft, gaf de spoedtelling van september van de Vlaamse overheid aan dat het Nederlandstalig onderwijs de kaap van de 50.000 leerlingen zal overschrijden. Dat mag een mijlpaal genoemd worden. Ik herhaal nog maar eens dat we investeren in capaciteit, maar ook zeker zullen investeren in kwaliteit en ondersteuning. We zijn nog niet helemaal rond met het bekijken van de individuele plaatsen op de individuele scholen. De laatste carrousel-beweging van schoolveranderaars, dubbele inschrijvingen, zittenblijvers en kinderen die verhuisd zijn, is nog niet helemaal afgerond. De vrijgekomen plaatsen kunnen dan ingenomen worden door kinderen op de wachtlijsten. De eindsituatie verwacht ik half oktober als het LOP basisonderwijs en het LOP secundair onderwijs hun finale rapport afgewerkt hebben. Dan ben ik zeker bereid om hier opnieuw op terug te komen met *facts and figures*.

De heer Dominiek Lootens-Stael gaf zelf al aan dat zijn moeilijkste vraag handelt over de leerprestaties tijdens het afstandsonderwijs. Dat is een vraag die wij inderdaad op gezette tijden nog meer in de diepte moeten beantwoorden.

Los van enkele aparte inschattingen en van een rapport van vorige week van het vrij onderwijsnet, weet iedereen dat de verschillen tussen de leerlingen door corona zeker niet kleiner geworden zijn. We kunnen ervan uitgaan dat de leerachterstand voor de meeste leerlingen groter geworden is. Er is ook een element van welbevinden. Sommige leerlingen zitten minder goed in hun vel. Ook hebben leerlingen door de lockdown minder praktijkervaring opgedaan, stages zijn weggefallen en deze zijn nog altijd niet volledig opnieuw opgestart. Scholen en de ondersteunende diensten, de Pedagogische BegeleidingsDiensten (PBD), de CLB's en het OCB zijn zich hiervan bewust en stemmen hun beleid en werking hier ook op af. Zij bieden elk op hun manier de nodige ondersteuning bij het begin van het schooljaar. De scholen hebben een analyse van de beginsituatie gemaakt. Ze kijken nu hoe ze op maat van de leerlingen bepaalde achterstanden zo goed mogelijk kunnen wegwerken. Dat gebeurt met een permanente monitoring op schoolniveau met ondersteuning door het OCB en andere instanties. De leerkrachten staan in de frontlinie om dat zo goed mogelijk op te vangen.

Scholen hebben wel degelijk hefboomen op hierop te reageren, ze hebben expertise, kunnen de leerstof uitdiepen, opnieuw oppakken of herhalen. Iedereen hoorde over de studie over leerlingen in Wallonië die na een langdurige staking een half jaar achterstand niet hadden ingelopen. Wij gaan er toch vanuit dat in grote mate dat we de achterstand voor de meeste kinderen zullen kunnen neutraliseren.

Hoe we dat zullen kunnen meten, zal moeten blijken wanneer we daar meer zicht op krijgen vanuit de scholen en de koepels. We zullen hier de komende maanden nog verder op terugkomen.

Tijdens de Ronde van Brussel klonk er een luide en duidelijke vraag naar meer waardering en verdere ondersteuning van de leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Een aantal leerkrachten – een minderheid – vond het zinvol om een Brusselpremie te bekijken. De discussie over premies is niet eenvoudig, maar ik zal die discussie niet uit de weg gaan. Ofwel gaat het over een zeer decisieve, grote premie en is ze misschien niet haalbaar, ofwel gaat het om een kleine premie, maar dan heeft ze wellicht minder effect. De meeste leerkrachten vroegen aan de VGC om een jaarlijkse campagne te voeren om het lerarentekort beter te kunnen opvangen, die een realistisch maar positief beeld geeft van wat het betekent om les te geven in Brussel. Het moet dus geen Disney-campagne worden over hoe leuk het hier is, maar de positieve elementen mogen wel aan bod komen. In het overgrote deel van de gevallen heb ik gesproken met zeer gemotiveerde schoolteams. We willen dat gevoel overbrengen. Allemaal benadrukken ze dat het moeilijk is om leerkrachten naar Brussel te halen, maar eens ze er zijn, is er een grote kans dat ze ook blijven. Blijkbaar moeten ze eerst een mentale afstand overbruggen. We gaan een campagne voorbereiden die we zullen voeren in het straatbeeld en op social media, waar ik kort na de jaarwisseling hoop de concrete resultaten van te kunnen presenteren. Ik ben van plan om die campagne op middellange termijn te blijven voeren, want 1 keer 1 campagne is niet genoeg.

Mijn voornaamste conclusie uit deze periode is niet iets dat ik pro forma zeg. Onze bewondering voor leerkrachten en directies is terecht. Zij waarderen ook dat ik 1,5 uur met hen in gesprek ben gegaan en dat ze hun bezorgdheden hebben kunnen uiten. Over het algemeen kom ik robuuste en zeer flexibele teams tegen, die in niet altijd evidente omstandigheden geweldige resultaten hebben behaald. Ik onthoud vooral dat de onderwijs capaciteit en de kwaliteit van de ondersteuning belangrijk blijft, dat we verder werk gaan maken van de ondersteuning en waardering van de leerkrachten door het OCB en van de campagne waar ik eerder over sprak en ten slotte dat we het programma gaan bekijken voor de ICT-ondersteuning, zodat we in de

komende maanden en jaren een dekkend aanbod kunnen uitrollen.

De beperkingen en mogelijkheden van de lockdown en de kwalitatieve gesprekken tijdens de Ronde van Brussel zijn samengekomen. In november kom ik daar graag uitgebreider op terug, met indien nodig bijkomende engagementen die in het kader van de begroting zullen bekeken moeten worden.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): De komende maanden zullen we inderdaad nog op heel wat aspecten moeten terugkomen, wanneer we een beter zicht op de situatie hebben.

Het verwondert mij niet dat het collegelid vaststelt dat de leerkrachten, die hij bezocht in het kader van de scholenronde, zeer blij zijn dat ze hem kunnen ontmoeten. Ze krijgen de gelegenheid om te zeggen wat er op hun lever ligt, wat hun noden zijn en wat er verbeterd moet worden. Ik heb dat ook ervaren. Leerkrachten willen gehoord worden, willen hun verzuchtingen ergens kwijt kunnen. In die zin is die Ronde van de scholen bijzonder nuttig. Ik denk dat het inderdaad zeer belangrijk is dat er een realistisch beeld wordt gegeven in de campagne om leerkrachten aan te trekken. Volgens het collegelid zeggen leerkrachten dat wanneer ze mensen gevonden hebben die bereid zijn om in Brussel les te geven, ze dan ook gemakkelijker te houden zijn. Helaas zien we toch dat er een redelijk groot verloop is. Ik vrees dat mensen weer weggaan, omdat het lesgeven in Brussel niet beantwoordt aan de verwachtingen die zij hadden. Daarom is het zeer belangrijk dat er een evenwichtig en realistisch beeld wordt geschetst van de situatie in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. We mogen geen verkeerde verwachtingen wekken. Als wij op langere termijn mensen willen houden, moeten we ze motiveren voor een project dat beantwoordt aan hun verwachtingen.

Collegelid Sven Gatz: Het klopt inderdaad dat een aantal mensen die starten met lesgeven in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel vrij snel weer vertrekken. De cijfers bewijzen dat. Waar ik het echter over had is om mensen gemotiveerd te krijgen en dan te bekijken hoe we ze kunnen houden. Er zijn zeker leraren die afgeschrikt worden door de onderwijssituatie in Brussel die ze niet verwacht hadden, maar ik krijg ook andere signalen. Vorige week sprak ik een dame in een school in Laken, die mij vertelde dat ze na 9 jaar in Brussel – waar het af en toe moeilijk was – voor het gemak naar een school in Leuven was gegaan. Na 1 jaar daar lesgeven, wilde ze opnieuw naar Brussel. Zulke leerkrachten zijn er ook.

Los van dat we mensen moeten kunnen houden, moeten we er voor zorgen dat er meer leerkrachten naar Brussel komen, met realistische verwachtingen. Het zal niet eenvoudig zijn om de juiste toon te vinden in die campagne. We moeten nog een aanbesteding uitschrijven voor een campagnebureau. We moeten de juiste toon vinden, maar ik ben ervan overtuigd dat het wel mogelijk is.

2. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw betreffende de contactopsporing door CLB's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): We kregen signalen en lazen in de pers dat de CLB's onder extra druk staan, omdat zij ingeschakeld worden in de contactopsporing. De CLB's

gaven daarbij aan dat zij zich genoodzaakt zien een aantal van hun kerntaken tijdelijk af te stoten omdat de werkdruk op hun mensen te zwaar wordt. Natuurlijk is het positief dat de CLB's betrokken worden bij de contactopsporing als er een leerling of leerkracht besmet is, maar dat weegt natuurlijk op hun werking.

De Vlaamse Regering heeft extra middelen uitgetrokken om de CLB's daarin te ondersteunen.

Heeft het collegelid hierover overleg gepleegd met de scholen? Welke signalen hebben zij uitgestuurd? Doet de VGC extra financiële inspanningen? Hoeveel personen in de Brusselse CLB's werken mee aan de contactopsporing? Hoeveel leerlingen en leerkrachten zijn er op die manier al bereikt?

Collegelid Sven Gatz: Triptiek, het samenwerkingsverband van de 3 Brusselse CLB's, benadrukt dat hun personeelsleden hun maatschappelijke opdracht zeer ernstig nemen. De artsen besteden bijna 90 tot 100% van hun opdracht aan contacttracing, waardoor hun draagkracht voor andere taken onder hoogspanning staat. Momenteel is het nog haalbaar dankzij de solidariteit van personeelsleden uit de andere disciplines.

Het aantal personen dat per CLB meewerkt aan contacttracing is moeilijk weer te geven. Alle artsen worden ingezet, maar ook andere personeelsleden werken mee als ondersteuning en op vraag van de artsen. Per case wordt er ongeveer 14 manuren ingezet, wat toch wel indrukwekkend is.

Als directe impact kunnen niet alle geplande medische consulten of medische onderzoeken uitgevoerd worden, aangezien deze gebeuren door de artsen en de paramedici. Het is momenteel nog even wachten op richtlijnen welke medische consulten prioritair blijven doorgaan of nog uitgesteld of geannuleerd kunnen worden. Deze richtlijnen zijn afkomstig van de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg, in samenspraak met het Vlaamse Agentschap Zorg en Gezondheid en het departement Onderwijs & Vorming. Ook zij proberen zo goed mogelijk zicht te krijgen op deze situatie.

Minder urgente taken worden uitgesteld, zoals bijvoorbeeld het opstellen van samenwerkingsovereenkomsten met scholen, doordat ook niet-medische personeelsleden worden ingezet in het contactonderzoek.

De CLB's worden vertegenwoordigd door de permanente netgebonden ondersteuningscellen (POC) die met de Vlaamse administratie en bevoegde Vlaamse beleidsmakers de problematiek bespreken en naar verbeteringen zoeken. De bevoegde Vlaamse minister Ben Weyts is zeker op de hoogte van de situatie op het terrein.

De Vlaamse Regering heeft ook 1,3 miljoen euro extra vrijmaakte voor contactopsporing in de scholen en sanitaire maatregelen. De Brusselse CLB's hebben reeds cijfers over de bedragen gekregen via de netten, maar deze moeten nog officieel worden goedgekeurd. Aangezien we op dit ogenblik de situatie nog aan het analyseren zijn en de financiële inspanningen van de Vlaamse overheid aanzienlijk zijn, zijn er momenteel geen bijkomende middelen van de VGC vrijgemaakt voor contactopsporing. We volgen echter de verdere evolutie van de gezondheidscrisis in de scholen op en zullen indien nodig verdere stappen zetten.

De opdracht van de Brusselse CLB's is dezelfde als die van de Vlaamse collega's, maar er is natuurlijk wel een aantal verschillen, zoals de anderstalige context waar we als meertalige stad

een antwoord op proberen te geven door onder meer de communicatie met de ouders in verschillende talen te voeren.

Op 18 september 2020 hebben er in totaal 137 leerlingen positief getest. Hiervan zijn er 11 leerlingen jonger dan 6 jaar, 33 leerlingen tussen 6 en 10 jaar en 33 leerlingen tussen 10 en 12 jaar. De meeste besmettingen bevinden zich echter in de categorie +12 jaar, waar er 60 besmettingen zijn vastgesteld. Er is geen registratie volgens geslacht.

In totaal werden er 1.077 leerlingen en 92 leerkrachten in quarantaine geplaatst. Deze cijfers vertellen iets over het einde van de zomervakantie en het begin van het schooljaar. Bij deze cijfers moet men voor ogen houden dat het in totaal gaat om circa 50,000 leerlingen. In absolute getallen gaat het om veel personen, maar in relatieve getallen is het beheersbaar. We bekijken daarbij ook in functie van de evolutie van de zogenaamde corona-curve of dit voor dit schooljaar verder gaat in een redelijk normaal ritme, dan wel of het aantal besmettingen afneemt of toeneemt en wat we daar dan in samenspraak met de Vlaamse overheid als bijkomende antwoorden moeten op geven.

Waar ik eerder al de leerkrachten heb bedankt voor hun inzet, moet ik dat zeker ook doen voor het personeel van de Brusselse CLB's. Hun onderlinge solidariteit en flexibiliteit ondanks de grote werkdruk mag zeker geroemd worden.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Op mijn beurt wil ik mijn waardering uitdrukken voor de mensen van de CLB's.

***

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de discriminatie bij inschrijvingsprocedures van kleuters in Nederlandstalige scholen

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-sp.a): Eind augustus publiceerde de VUB de resultaten van een onderzoek naar discriminatie in Nederlandstalige kleuterscholen. Drie sociologen stuurden in augustus 2018 een e-mail naar 2.243 Nederlandstalige kleuterscholen in Vlaanderen en Brussel. De onderzoekers gebruikten 6 fictieve afzenders – telkens 2 ouders van Belgische origine, van Sub-Saharaanse afkomst en van Maghrebijnse origine - om zich te informeren naar de inschrijvingsprocedure en een persoonlijke rondleiding te vragen.

Om hun kleuter in te schrijven hadden de ouders van Belgische origine 70% kans, tegenover respectievelijk 40 en 38% bij de ouders van Sub-Saharaanse of Maghrebijnse afkomst. Een groot verschil, zeker ook gezien de huidige inschrijvingsprocedures waarbij er normaal gezien een reeks welomlijnde indicatoren gelden om een plaats toe te kennen, met name of het om een kind van personeel gaat, broertjes of zusjes in de school heeft, afstand, sociaal economische kenmerken en in Brussel of het Nederlandstalig is.

Voor een persoonlijke rondleiding hadden Belgische ouders 70% kans om uitgenodigd te worden, terwijl de ouders van Sub-Saharaanse en Maghrebijnse afkomst slechts respectievelijk 31 en 32% kans hadden. Ook de sociaaleconomische positie bleek daarbij bepalend. De ouders van middenklasse gezinnen van Belgische afkomst hadden 76% kans op een uitnodiging, die uit de meer kwetsbare sociale groep amper 36%. De Sub-Saharaanse en Maghrebijnse ouders uit kwetsbare milieus hadden zelfs amper 18 en 22% kans op een uitnodiging.

De resultaten van het onderzoek wijzen er ook op dat het niet zozeer witte of concentratiescholen zijn die op de rem gaan staan, maar wel scholen uit de middenmoot die vrezen dat hun leerlingenpopulatie te divers dreigt te worden.

De transparantere en objectieve inschrijvingsprocedures hebben al een grote dam opgeworpen tegen discriminatie en voorkeursbehandelingen bij het toekennen van plaatsen. De meerderheid van de scholen wil zeer bewust alle kinderen dezelfde kansen geven om bij hen les te volgen. Toch zien we hier heel duidelijk dat er vormen van discriminatie blijven bestaan en dat kan niet de bedoeling zijn. Het doel van de verschillende bevoegde overheden moet duidelijk zijn: elk kind, ongeacht origine of sociaaleconomische status, moet zich even welkom voelen in het Nederlandstalig onderwijs. Ik verwacht een heel duidelijk signaal van de VGC.

Heeft het collegelid kennis genomen van dit onderzoek? Wat is de analyse van deze bevindingen toegepast op de Brusselse context?

Welk beleid ontwikkelt de VGC om discriminatie in het onderwijs tegen te gaan bij het toekennen van schoolplaatsen? Zal het collegelid de bevindingen van dit onderzoek gebruiken om andere of nieuwe accenten te leggen? Op welke wijze wordt rond deze thematiek samengewerkt met de Vlaamse overheid en met de onderwijskoepels?

De regels voor de toekenning van plaatsen zijn zo objectief mogelijk. Dit onderzoek toont aan dat desondanks vormen van discriminatie en ongelijkheid blijven bestaan. Heeft het collegelid weet van andere vormen van discriminatie die nog leven bij de verdeling van vrije schoolplaatsen? Hoe verklaart hij dat ondanks de objectieve toekenningsprocedure er zulke grote verschillen bestaan tussen de slaagpercentages om een kind ingeschreven te krijgen?

Discriminatie in het onderwijs speelt zich ook af op andere vlakken, zie bijvoorbeeld het geval van de per ongeluk gelekte discriminerende opmerkingen bij de evaluaties van studenten van de Erasmushogeschool in het voorjaar van vorig jaar. Welk breder antidiscriminatiebeleid voor het onderwijs ontwikkelt de VGC en het OCB? Op welke wijze wordt het schoolpersoneel hier rond gevormd? Welke vormingen of bezoeken worden georganiseerd? Zijn er voorbeelden van leerkrachten uit het Brussels Nederlandstalig onderwijs die stages volgen bij Brusselse sociaal-culturele organisaties om zich de Brusselse hyperdiverse realiteit eigen te maken?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik sluit mij graag aan bij de zeer interessante en pertinente vragen van mevrouw Hilde Sabbe. De resultaten van het onderzoek van de 3 sociologen zijn werkelijk schrijnend. Het emotionele debat moeten we nu echter achterwege laten. We moeten nu bekijken hoe het komt dat de criteria van het inschrijvingsbeleid – die voor een groot deel afhangen van Vlaanderen – nog niet waterdicht genoeg zijn om ervoor te zorgen dat ouders van om het even welke origine ook een rondleiding krijgen. Is er een checklist om te kijken wie er wel of geen recht heeft op een rondleiding? Hoe kunnen ouders geïnformeerd worden over hun rechten, want deze discriminatie in 2020 in een Brussel met 180 verschillende nationaliteiten kan niet meer door de beugel? Hoe waterdicht kunnen we de criteria nog maken om te zorgen dat iedereen een gelijke kans krijgt om zijn kind in te schrijven in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA) Ik heb de studie zelf opgezocht, want er zijn soms verschillen tussen wat er in de pers verschijnt over een studie en wat er in de studie zelf staat of soms geeft de pers een zeer samenvattende weergave. Ik vraag mij af of mevrouw Hilde Sabbe de studie ook effectief gelezen heeft, want ze is niet openlijk beschikbaar, maar werd

gepubliceerd in een betalend internationaal academisch tijdschrift. Er werden Vlaamse en Brussels kleuterscholen bevraagd en in het artikel zelf was het niet duidelijk over hoeveel Brusselse kleuterscholen het ging.

Interessant is dat het om de scholen uit de middenmoot zou gaan. Ik weet niet hoeveel kleuterscholen uit de middenmoot wij nota bene hebben in Brussel. Meer dan 70% van onze leerlingenpopulatie spreekt thuis geen Nederlands. Ik vermoed dat al de kleuterscholen net zoals al de scholen sowieso al hyperdivers zijn en dat het geen scholen uit de zogenaamde middenmoot zijn.

Het deed mij een beetje denken aan een studie van Unia die er in het verleden is geweest over het deliberatiebeleid van leerkrachten waaruit ook bleek dat leerkrachten zouden discrimineren ten aanzien van leerlingen van allochtone origine. Dat was althans de grote conclusie in de krantenartikels, maar uit de studie zelf bleek ook dat leerkrachten meer welwillend zijn in hun beoordeling van leerlingen van allochtone origine. Er zaten een aantal contradicties in. Met dergelijke studies moet men dus altijd opletten.

Collegelid Sven Gatz: Een aantal bevindingen van het onderzoek “*School of choice or schools’ choice? Intersectional correspondence testing on ethnic and class discrimination in the enrolment procedure to Flemish kindergarten*” is uiteraard verontrustend.

Uit het onderzoek blijkt dat scholen met een imago tussen ‘een gezonde mix’ en ‘te divers’ – wat men de middenmoot noemt – het meest discrimineren. In ieder geval is er vanuit de scholen minder engagement om leerlingen met een andere etnische achtergrond te verwelkomen voor bijvoorbeeld een rondleiding of opendeurdag. Op die manier brengen ze ook het onwelkome gevoel over op de ouders, die dan mogelijks andere schoolkeuzes zullen maken voor hun kind. Dat is de samenvatting van de studie.

Binnen de beschikbare onderzoeksresultaten is het niet uit te maken in welke mate de negatieve bevindingen komen van kleuterscholen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Daarmee wil ik niet zeggen dat wij niet gevat worden door het onderzoek, het zou vreemd zijn om te zeggen dat er in Brussel geen discriminatie is, maar we kunnen de specifieke plaats van het Brussels onderwijs in dit onderzoek niet bepalen.

Met de VGC hebben we een lange traditie in het begeleiden van scholen in Brussel om alle vormen van discriminatie weg te werken. Dat doet zij in eerste instantie door het succesvol aanbieden van zo veel mogelijk vormingen voor leerkrachten en directies vanuit het OCB. We willen deze gevoelige materie in de nabije toekomst verder uitdiepen onder het concept ‘*urban education*’. Vorige week hielden wij een minidebat over de beleidsverklaring. Het OCB maakt zijn kerntaak in het ondersteunen in Nederlandstaligheid met verve waar. Die Nederlandstaligheid wordt meer en meer in een meertalige context beleefd in de scholen. Vanuit de kennis dat kinderen niet enkel talige wezens zijn, maar ook uit heel wat andere aspecten bestaan, willen we met het concept urban education de ondersteuning van het OCB ten aanzien van de scholen verbreden. Bij de Ronde van Brussel kreeg ik een aantal signalen dat de zorgsituatie van een aantal kinderen in negatieve zin toeneemt. Als we daarvoor nog bijkomende inzichten en initiatieven kunnen ontwikkelen, komen we ook dichtbij het thema discriminatie.

Er zijn een aantal programma’s die proberen zij-instromers alle kansen te geven om kleuterleerkracht te worden, zodanig dat het lerarenkorps verbrusselt. Het BXL ZKT LKR-

project schoolt door community building leerkrachten bij. Het Teach for Brussels-project van de vzw Teach For Belgium stoomt mensen met een relevante professionele ervaring klaar om in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te gaan lesgeven en ging pas enkele maanden geleden van start. In al die projecten wordt wel degelijk het aspect van veelkleurigheid, meertaligheid en antidiscriminatie meegenomen, waardoor het een evidentie moet worden.

Het aanmeldings- en inschrijvingsstelsel in Brussel is opgezet op basis van het Vlaamse inschrijvingsdecreet en wordt opgezet door de 2 Brusselse Lokale Overlegplatformen (LOP's). De rol van de VGC is vooral de financiële ondersteuning van die LOP's. Het huidige inschrijvingsdecreet voorziet momenteel in 2 voorrangsgroepen: kinderen van ouders die Nederlandskundig zijn en kinderen van ouders die aan sociaaleconomische parameters voldoen en onder het Gelijke Onderwijsbeleid vallen. Het grote debat hier is om die 2 parameters zo goed mogelijk met elkaar te verzoenen en om dat goed op te volgen.

De financiële ondersteuning van de LOP's gaat naar de meertalige informatiecampagne, inclusief de activiteiten en hulp aan alle ouders, waarbij ook intermediairen worden ingezet. Daar waar er discriminatie zou zijn, wordt dat zoveel mogelijk uitgeschakeld. Daarnaast zorgen wij ook voor de technische ondersteuning, zoals de aanmeldingsapplicatie en het goede verloop van de rangordening en de bezetting van de helpdesk. Hier zullen we verder op inzetten.

Ik wil wel kijken – zelfs al zijn we niet de voogdijoverheid van het LOP – om aan hen een advies over mogelijke beleidsmaatregelen of een iets diepere analyse van dit onderzoek te vragen.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-sp.a): Ik ben blij dat het collegelid de zaak ter harte neemt. Bijkomende maatregelen zouden volgens mij inderdaad geen luxe zijn. We moeten kijken welke bijkomende maatregelen er nog kunnen genomen worden, ondanks alle inspanningen die de VGC al levert. Iedereen is het er immers over eens dat de conclusies van het huidige onderzoek echt niet door de beugel kunnen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik juich het toe dat het collegelid wil laten nakijken waar er nog verbeteringen mogelijk zijn, zodat iedereen een gelijke kans heeft om zich in te schrijven.

***

Voorzitter: mevrouw Khadija Zamouri

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende een stand van zaken met betrekking tot de taalstimulerende projecten.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Vlaams minister van Onderwijs, de heer Ben Weyts, heeft 2,7 miljoen euro geïnvesteerd in projecten die de kennis van het Nederlands bevorderen en die extra kansen bieden op een sterke taalontwikkeling bij hen die daar het meeste nood aan hebben. In Brussel is deze doelgroep zeker goed vertegenwoordigd. Met deze oproep wil de Vlaamse Regering een toegankelijk en kwaliteitsvol aanbod van taalstimulerende activiteiten ondersteunen voor kinderen en jongeren tijdens schoolvakanties of in de buitenschoolse opvang. De goedgekeurde projecten kunnen ten langste lopen tot en met de zomer van 2022. De VGC speelt bij deze projecten een coördinerende rol. Op 3 juni 2020 waren er slechts 6

kandidaat-projecten uit Brussel.

Veel leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel komen in de zomer nauwelijks in contact met het Nederlands. Thuis en met hun vrienden spreken ze geen Nederlands en ze hebben geen activiteiten waar ook Nederlands gesproken wordt. Zij belanden vaak opnieuw met een achterstand op de schoolbanken. Net deze leerlingen willen we met dit soort initiatieven proberen te bereiken. Dit taalstimulerend aanbod biedt hen extra kansen op een sterkere en meer structurele taalontwikkeling van het Nederlands, ook tijdens de zomer.

Hoeveel projecten voor Nederlandstalige scholen in Brussel zijn uiteindelijk goedgekeurd? Kan het collegelid een overzicht geven? Hoeveel van die projecten zijn afgelopen zomer reeds gestart? Hoe evalueert het collegelid de coördinerende rol van de VGC tijdens de uitvoering van deze projecten in de eerste maanden?

Collegelid Sven Gatz: Vooreerst een kleine correctie. In het kader van deze oproep heeft de VGC geen 6, maar 10 projecten ingediend bij de Vlaamse Gemeenschap.

Daarnaast wil ik ook nog de uitspraak nuanceren dat veel leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel nauwelijks in contact zijn gekomen met het Nederlands. We doen ook heel wat andere zaken, zoals de zomerscholen, de speelpleinwerking en bijkomende staycation-activiteiten. We hopen dat al die initiatieven samen de kloof met het Nederlands kunnen verkleinen.

Van de 10 taalstimulerende projecten uit Brussel werden er 4 projecten door de Vlaamse Gemeenschap goedgekeurd. Het gaat ten eerste om Talen-t-Boost van het OCB en externe partners, de voortzetting van de reeds bestaande VGC-zomerschool, ten tweede om Taal is spelen en spelen is taal! van het OCB en de speelpleinen van de VGC en 2 particuliere projecten, met name om Jetse taalprikkels van de gemeente Jette en Taalprikkels van het Sint-Pieterscollege Jette.

Het is wel nog even wachten op de besluitvorming van de Vlaamse overheid voor de 2 Jetse projecten met betrekking tot de uitbetaling ervan, maar ik neem aan dat het in orde zal komen.

Alle projecten zijn gestart volgens de vooropgestelde timing in de projectaanvragen en lopen van 2020 tot augustus 2022. Enkel het project van de gemeente Jette startte – ook zoals gepland – in september.

Aangezien de projecten nog maar pas van start zijn gegaan, is het nog te vroeg om de coördinerende rol van het OCB te evalueren. Ik wil wel nog meegeven dat bij 2 projecten het OCB een centrale rol als trekker heeft. Dan heb ik het ten eerste over Talen-T-Boost, de VGC-zomerschool. Door de actieve betrokkenheid van onderwijsondersteuners van het OCB wordt de kwaliteit bewaakt en opgevolgd. Er is vorming en coaching op de werkvloer, zowel bij de begeleiders van de Talen-t-boost als bij de partnerorganisaties. Daarnaast worden ook de ouders actief betrokken via workshops, infomomenten, formele en informele dialoog.

Het tweede project waar wij een centrale rol spelen is de ontwikkeling van taalstimulerende activiteiten en de versterking van de vaardigheden van animatoren om taalgericht te spelen met kinderen onder de noemer van het project Taal is spelen en spelen is taal! van de speelpleinen.

De expertise van het OCB stond ook ter beschikking voor de andere 2 Jetse projecten. Het

project van het Sint-Pieterscollege Jette bouwt voort op ondersteuning van het OCB waardoor er wordt toegezien op een rijk, betekenisvol en gevarieerd taalaanbod en er aan kwaliteitsvolle feedback wordt gedaan. De begeleiders die voor dit project worden ingezet kregen voor de aanvang van de activiteiten een opfrissing van alle taalstimulerende mechanismen die spelen bij een goede taalverwerving. Ook bij het project Jetse Taalprikkels van de gemeente Jette is het OCB als partner betrokken en wordt de kwaliteit van het taalstimulerend aanbod nauwlettend mee bewaakt.

Tot zover de stand van zaken. Een echte evaluatie kan ik het nog niet noemen. Ik wil daar zeker in een later stadium nog op terugkomen, wanneer het OCB daar meer informatie over kan delen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik heb nooit beweerd dat er maar 6 projecten waren, maar wel dat er op 3 juni 2020 nog maar 6 projecten waren ingediend. Nu begrijp ik dat het om 10 projecten gaat. Ik heb ook nooit willen beweren dat de VGC op dat vlak niets zou doen of dat er nog geen projecten zouden bestaan, zoals de speelpleinwerking, jeugdbewegingen en andere organisaties die schoolkinderen ook tijdens de zomermaanden in contact willen brengen met het Nederlands. Het enige wat ik wilde zeggen – en dat is ontegensprekelijk – dat dit voor een heel aantal kinderen die les volgen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel nog niet lukt. Er zijn wel degelijk leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel die tijdens de zomer niet langer met hun onderwijstaal in aanraking komen, ondanks alle inspanningen die geleverd worden.

Het is frappant dat de 2 particuliere projecten plaatsvinden in de gemeente van het collegelid, ook al heeft hij er niets mee te maken. Misschien heeft hij onbewust toch een invloed gehad op de bestuurders in Jette.

Ik vind het jammer dat er maar 4 projecten zijn, waarvan 2 van de VGC zelf die al goed werk leverden. Welke 6 projecten werden er niet goedgekeurd? Uit welke hoek kwamen die? Wie wilden ze organiseren en waarom werden ze niet goedgekeurd? Is het in de toekomst nog mogelijk om nieuwe taalstimulerende projecten voor te leggen aan de Vlaamse Gemeenschap? Komt er nog een vervolg, want ik hoop dat er nog veel meer projecten kunnen volgen?

Collegelid Sven Gatz: Ik zal de beschrijving van de 6 niet-gehonoreerde projecten bij het verslag laten toevoegen. Ik heb ze nu niet bij mij. Ongeveer de helft van de ingediende projecten werd goedgekeurd. Ik weet niet wat het percentage in Vlaanderen is. Wat de zomerscholen betreft, zien we dat een groot aantal Brussels zomerscholen met Vlaamse middelen konden werken. Natuurlijk gaat het niet om alle scholen en wil iedereen dat het nog meer zou zijn, maar alles is vrij snel moeten verlopen. Dan denk ik dat we met deze 4 projecten en de zomerscholen toch al een aardig deel van de doelgroep konden bereiken. Binnen een aantal weken of maanden zou ik daar graag een evaluatie van krijgen, zodat we kunnen bekijken hoe we dit kunnen verder zetten en uitbreiden. Als startpunt vind ik het aantal projecten toch wel bemoedigend.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het klopt inderdaad dat alles ongelooflijk snel is moeten gaan. De schooldirecties en de lerarenteams hebben op dat vlak ongelooflijk knap werk geleverd en hun Vlaamse veerkracht waarlijk getoond en ik dank hen daarvoor.

***

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de heropstart van de scholen

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het nieuwe schooljaar is opnieuw begonnen. Vele leerlingen konden op 1 september voor de eerste keer sinds midden maart terug naar school. Voor vele leerlingen én leerkrachten was dat een blij en emotioneel weerzien. Tegelijkertijd vergen de vele wijzigingen in de schoolorganisatie voor hen een grote aanpassing. Er wordt veel gevraagd van de scholen en leerkrachten en wij moeten hen meer dan ooit bedanken voor hun ongelofelijke inzet.

Ik heb hier trouwens een toegangsticket voor de Avond van het onderwijs, waarop wij het onderwijsveld in de bloemetjes zetten. Wanneer kan dat hervat worden, want er is er nog geen geweest?

Volgens het plan van Vlaams minister van Onderwijs, de heer Ben Weyts, wordt er dit schooljaar gewerkt met kleurencodes. Het uitgangspunt hierbij is om in elk scenario het recht op leren maximaal te garanderen. De kleuter- en lagere scholen blijven in elke kleurencode 100% draaien. Op 1 september 2020 openden alle Brusselse scholen voltijds in code geel. Zodra code oranje geldt, zal er in het secundair onderwijs door een deel van de leerlingen afstandsonderwijs moeten gevolgd worden. In het geval van code rood, wat betekent dat het er een wijde verspreiding is van het virus, verandert er eigenlijk niets voor het onderwijs. Op dit moment is code geel nog van kracht.

De school en de inrichtende macht kunnen zelf beslissen om te sluiten, in geval van een acute piek in de gemeente of een besmetting op school. Dat is ook reeds gebeurd. Zo besloot basisschool Het Klavertje Vier in Brussel-Stad op 11 september 2020 volledig de deuren te sluiten nadat 2 personeelsleden positief testten en andere leerkrachten ziekteverschijnselen vertoonden. Een week eerder werd een klas van het 5de leerjaar reeds in quarantaine geplaatst nadat 2 kinderen uit de klas positief hadden getest. Ook in scholen in Anderlecht, Sint-Lambrechts-Woluwe, Elsene, Etterbeek en Jette zijn reeds klassen en bepaalde personeelsleden in quarantaine geplaatst. In een school in Sint-Jans-Molenbeek gaat het enkel om personeelsleden.

De Hoge Ambtenaar Viviane Scholliers Ndaya, die moet beslissen of de verschillende scholengroepen en burgemeesters met elkaar in overleg gaan over een eventuele codewijziging van geel naar oranje voor het onderwijs, zei op 11 september 2020 dat ze de nieuwe zaken opvolgen, maar nog geen nood zien om een vergadering te beleggen.

Hoe is de start van het nieuwe schooljaar in de Nederlandstalige scholen in Brussel verlopen? Is de VGC betrokken bij de opvolging van de situatie in de Nederlandstalige scholen in Brussel?

Collegelid Sven Gatz: we hebben allemaal – sommigen vanop afstand, sommigen als ouders – kunnen zien hoe de start van het schooljaar in Brussel is verlopen. Alle Nederlandstalige scholen in Brussel hebben hun werking voorbereid volgens de veiligheidsmaatregelen van de Vlaamse overheid om het nieuwe schooljaar zo veilig mogelijk op te starten.

Het onderwijsveld is tijdens deze coronacrisis georganiseerd in de pandemische niveaus, groen – geel - oranje – rood. Het onderwijsveld en de onderwijsministers beslisten dat heel het volledige leerplichtonderwijs kon heropstarten in pandemieniveau geel met grote waakzaamheid.

Afhankelijk van het aantal besmettingen in de school kan er een gedeeltelijke of volledige sluiting overwogen worden. Volgens de richtlijnen van de Vlaamse overheid wordt de beslissing om over te gaan tot de sluiting van een gedeelte van een klas, een volledige klas of meerdere klassen genomen door de medische expert van de betrokken zorgraad na overleg met de CLB-arts of de arbeidsarts.

Tot heden bepalen in Brussel het schoolbestuur van de instelling samen met de preventiedienst en het CLB de maatregelen.

Het schoolbestuur kan beslissen dat het wegens overmacht, bijvoorbeeld als er te veel leerkrachten afwezig zouden zijn, onmogelijk is om de school open te houden.

Wanneer de pandemiesituatie lokaal acuut is, kan worden overgeschakeld naar fase oranje en later eventueel rood. Op aangeven van de data aangeleverd door Celeval en de federale Risk Assessment Group (RAG), wordt de bestaande lokale crisiscel samengeroepen, aangevuld met onder meer de representatieve vertegenwoordigers van het onderwijs en de CLB-wereld. Zij delen hun voorstel van beslissing mee aan de betrokken onderwijsminister. Voor het onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn er 2 onderwijsministers bevoegd, zijnde de bevoegde minister van de Vlaamse en Franse Gemeenschap. De onderwijsministers kunnen het voorstel om van pandemieniveau te veranderen goed- of afkeuren. In het begin van de crisis zaten de 2 gemeenschappen niet altijd op dezelfde golflengte, maar nu lijkt die afstemming maximaal te zijn. Dat is ook goed voor Brussel.

In Brussel zelf is tussen de Hoge Ambtenaar – de vervanger van de vroegere gouverneur die de veiligheidsplannen optelt bij rampen – de GGC met mevrouw Inge Neven, het hoofd van de Brusselse gezondheidsinspectie en de 19 burgemeesters overeengekomen dat dergelijke beslissingen gezamenlijk – dus op bovengemeentelijk vlak – worden genomen en voorgelegd aan de bevoegde onderwijsministers.

Concreet wordt de volgende werkwijze gevolgd. De Celeval/RAG bezorgt een overzicht van gebieden waar een verhoogde waakzaamheid nodig is aan de ministers van Onderwijs en het Nationaal Crisiscentrum (NCCN). Voor Brussel verwittigt het NCCN de Hoge Ambtenaar, die de Brusselse Veiligheidsraad bij elkaar roept, met o.m. de Brusselse burgemeesters. De Brusselse Veiligheidsraad doet een voorstel van pandemiefase voor het onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of voor een deel ervan. Dit voorstel wordt voorgelegd aan de ministers van Onderwijs, die al dan niet akkoord gaan. Dan start de communicatie naar de betrokken onderwijsinstellingen, die de nodige maatregelen moeten treffen. Op dit ogenblik is dat nog niet moeten gebeuren. Alle sluitingen gebeurden op schoolniveau. Pas wanneer de zones van kleur veranderen, zou deze procedure van start gaan.

Sommige journalisten beweerden dat de VGC hierin ook een rol zou spelen. Het is niet goed als de VGC niet expliciet vernoemd wordt in de wetgeving, maar dat wij er ons toch zouden tussen wringen en nog eens een communicatielaag toevoegen aan iets wat nu al redelijk ingewikkeld is. We doen dat dan ook niet. Ik heb wel regelmatig informele contacten met Brussels minister-president Rudi Vervoort die in de Cocof ook bevoegd is voor Onderwijs. Samen bekijken we hoe we de zaken maximaal op elkaar kunnen afstemmen, zodat de Brusselse ouders er nog aan uit raken. Informeel speel ik dus mijn rol, maar als VGC-collegelid zit ik niet in de Brusselse Veiligheidsraad.

De CLB's, waaronder ook het CLB N-Brussel van de VGC, hebben een belangrijke taak in de

hele procedure. De CLB's doen in het geval van vermoedelijke besmetting van een personeelslid of leerling het contactonderzoek en bepalen wat als hoogrisicocontact geldt en wie er dus in quarantaine moet en een test dient te laten afnemen. Het CLB wordt normaal ook steeds betrokken in de crisiscellen om de situatie te evalueren en op te volgen.

Er zijn dus 2 manieren waarin wij als VGC toch onrechtstreeks betrokken zijn in het proces. Ten eerste omdat wij een eigen CLB hebben en ten tweede als inrichtende macht van een aantal scholen.

De CLB's volgen de situatie in de scholen op de voet. Uit cijfers die de CLB's Vlaanderenbreed vrijgaven, leren we dat op 18 september 2020er in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel 137 leerlingen en 36 personeelsleden effectief besmet waren en dat er 1.077 leerlingen en 32 personeelsleden in quarantaine waren gezet.

Ik denk dat het huidige mechanisme op lokaal vlak goed werkt. Als er tijdelijke sluitingen nodig zijn, dan gebeurt dat ook. Door voldoende overleg – ook informeel – is er een gezamenlijke lijn uitgewerkt voor heel Brussel. Verder hoop ik dat de vrij ingewikkelde procedure om van kleurcode te veranderen niet aan de orde is.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het collegelid heeft gelijk om zich niet in de procedure te mengen. Het is inderdaad al ingewikkeld genoeg. De VGC speelt dus geen actieve rol in dat mechanisme.

Als er noodmaatregelen getroffen moeten worden naar aanleiding van het veranderen van kleurencode in de Brusselse scholen, zal dat dan voor alle Brusselse scholen – Nederlandstalige en Franstalige – hetzelfde zijn op hetzelfde moment, mits akkoord van de bevoegde onderwijsministers? Het is dus niet denkbaar dat er voor het Franstalig onderwijs andere regels zouden gelden dan voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel op basis van individuele beslissingen van de 2 bevoegde onderwijsministers?

Collegelid Sven Gatz: Dat klopt. Het is wel degelijk de bedoeling dat wanneer het omvangrijke mechanisme van verandering van kleurcode wordt ingezet, dat dit dan voor alle Brusselse scholen geldt. Op dit ogenblik kan ik niet zeggen of dat dan ook voor alle gemeenten en in heel het Gewest zal gelden, maar wel voor alle scholen in dezelfde perimeter. Waar men zeker ook rekening mee houdt – buiten het feit dat beide onderwijsministers op dezelfde golflengte kunnen blijven – is dat er verschillende gemeenten zijn waar er meer scholen dan kinderen zijn, zoals Jette en Brussel-stad. Ik ben blij dat de samenwerking momenteel goed verloopt en laten we hopen dat de scholen maximaal open kunnen blijven.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Daar ben ik het helemaal mee eens.

***

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de evaluatie van de zomerscholen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Scholen uit heel Vlaanderen zijn ingegaan op de oproep van Vlaams minister Ben Weyts om zomerscholen te organiseren. Ook in Brussel namen heel wat Nederlandstalige scholen en andere actoren zoals de gemeenten Oudergem en Stad Brussel dit initiatief. Als N-VA zijn wij enorm blij en trots dat 1.000den leerlingen afgelopen zomer een

leertraject op maat konden volgen gekoppeld aan sport, spel en cultuur. Hierbij willen wij de scholen enorm bedanken die zich afgelopen zomer zo hard hebben ingezet.

Door het grote succes hopen wij dat de zomerscholen jaarlijks terugkeren. Zeker in Brussel zijn zomerscholen welkom en noodzakelijk. Veel leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel komen tijdens de zomer immers nauwelijks of niet voldoende in contact met het Nederlands. Zomerscholen zijn net als de taalstimulerende projecten een instrument om te voorkomen dat jongeren op 1 september met taalachterstand aan het nieuwe schooljaar beginnen.

Hoeveel Nederlandstalige scholen -en andere actoren in Brussel hebben uiteindelijk zomerclasses georganiseerd? Kan het collegelid een overzicht geven van de scholen en het aantal aanwezige leerlingen, per onderwijsniveau? Welke rol was weggelegd voor het OCB? Hoe kijkt het collegelid terug op de zomerscholen?

Collegelid Sven Gatz: Zoals reeds eerder gezegd is de oproep om zomerclasses te organiseren een initiatief geweest van de bevoegde Vlaamse minister voor Onderwijs. Alle dossiers werden dus rechtstreeks aan de Vlaamse overheid overgemaakt door de betrokken actoren. De VGC had daarin geen coördinerende of ondersteunende rol en kan dus zelf geen gegevens opvragen bij de organisatoren.

De bevoegde administratie liet ons weten dat ze nog geen globaal zicht heeft op de gevraagde overzichten. Het was ook de Vlaamse overheid die de actoren heeft geselecteerd.

Toen een en ander van start ging, ging het voor het basisonderwijs in Brussel voor Brussel-stad over de VZW Onderwijs Brussel en de basisschool de Kameleon, in Schaarbeek over de basisscholen De Buurt en De Muziekladder, in Anderlecht over het gemeentebestuur en de basisschool Lucerna, in Sint-Jans-Molenbeek over de Scholengemeenschap 1080 en in Sint-Agatha-Berchem over het Bestuurscomité van de Nederlandstalige Katholieke Scholen dat verbonden is met de Sint-Albertusschool en Sint-Jozefschool. Op basis daarvan kan ik niet exact zeggen over hoeveel individuele scholen het gaat, maar het zijn er toch heel wat.

Wat betreft het secundair onderwijs waren de organisatoren voor Brussel-stad de vzw Onderwijs Brussel en het Imelda Instituut, in Anderlecht de vzw Vriendenkring COOVI, het Lucernacollege Campus INNOVA en de vzw Sint-Goedele Sint-Guido Instituut, in Koekelberg het Atheneum Unesco en in Jette het Sint-Pieterscollege.

Zoals gezegd heeft de VGC hierin geen coördinerende rol, maar het OCB heeft zowel haar lesmaterialen als expertise inzake bv. coaching en taalstimulering ter beschikking gesteld van de initiatiefnemers. Zelfs als we niet rechtstreeks bepaalde projecten ingediend hebben, zijn we steeds bereid de nodige ondersteuning te bieden. De lesmaterialen werden o.a. gedeeld via de OCB-website en het Vlaams onderwijsplatform Klascement.

Ik ben verheugd over al deze initiatieven. De zomerscholen van de Vlaamse Gemeenschap waren zeker een interessante aanvulling op het reeds bestaand aanbod van de VGC. De verdere opvolging, analyse en evaluatie ervan valt dus ook onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister. Ik zou daar graag over overleggen, want we werken met gelijkaardige initiatieven voor gelijkaardige doelgroepen. Ik kijk uit naar de evaluatie van de zomerscholen, maar ik neem aan dat de Vlaamse administratie daar nog iets meer tijd voor nodig heeft. Ik stel voor dat we hier later nog op terugkomen. Het zou ook zinvol zijn dat de heer Gilles Verstraeten de vraag

rechtstreeks aan de bevoegde Vlaamse minister stelt.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): We zullen er dan inderdaad later nog eens op moeten terugkomen.

Het OCB bood materiaal aan. Waren zij dan op voorhand op de hoogte van welke actoren zomerscholen gingen organiseren?

Ik hoop later nog meer te kunnen vernemen over de geografische spreiding, want het zijn toch vaak dezelfde actoren die terugkomen. In Anderlecht is hier vaak veel aandacht voor, maar op andere plaatsen misschien iets minder. Moeten er bepaalde gemeenten een tandje bijsteken of moeten we meer proactieve oproepen verspreiden?

Collegelid Sven Gatz: Wanneer bepaalde initiatiefnemers een initiatief nemen, dan is er onrechtstreeks wel altijd contact met het OCB. Die scholen nemen ook vaak contact op met het OCB als vaste ondersteuner en dan speelt het OCB ook zeer goed zijn rol. Zij zijn het ijkpunt voor scholen die een bepaalde knowhow willen uitrollen voor bestaande of vernieuwende taalstimuleringsinitiatieven. Zij kunnen bij het OCB terecht via de bibliotheek en met gerichte vragen. Dat is de rol die wij hierin spelen en willen blijven spelen.

Voorzitter: de heer Gilles Verstraeten

3. Vraag (R.v.O. art. 58)

Vraag van mevrouw Soetkin Hoessen aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de rol van de VGC voor het duaal leren in Brussel

Mevrouw Soetkin Hoessen (Groen): In het VGC-Bestuursakkoord staat op pagina 24 *"In navolging van de werking van TADA stimuleren we scholen om ook tijdens de schooluren linken te maken met concrete voorbeelden uit de Brusselse arbeidsmarkt. We stimuleren bedrijven om zich aan te bieden als leerbedrijf, om het toekomstige aanbod van duaal leren te kunnen uitbreiden."* In antwoord op een vraag om uitleg van collega Khadija Zamouri in de vergadering van 14 februari 2020 gaf het collegelid een stand van zaken mee en bevestigde hij de intentie om verder in te zetten op duaal leren. Hij wees op de rol van vzw Tracé, die de vraag kreeg om de beleidsevoluties met betrekking tot duaal leren op de voet te volgen en de partners inzake duaal leren te ondersteunen.

Daarnaast vernamen we in de pers op 31 augustus 2020 dat middelbare scholieren in Brussel vanaf dit schooljaar meer opties hebben voor duaal leren. Van 79 studierichtingen stijgt men naar 104 richtingen. De Vlaamse Regering besliste eerder dit jaar om enkel de volgende afdelingen en scholen groen licht te geven: medewerker fastfood (BuSO Cardijnschool), Brood- en banketbakkerij en grootkeuken & catering (COOVI), Logistiek Assistent magazijn (GO! Atheneum Emanuel Hiel) en elektrotechnicus (GO! Technisch Atheneum KTA Zavelenberg). Voor Vlaanderen zijn er echter meer nieuwe opties goedgekeurd dan voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Heeft het collegelid er een zicht op hoe in de huidige gezondheidsomstandigheden bedrijven en scholen het duaal leren gepland hebben voor dit schooljaar?

Hoe komt het dat er in Brussel minder opties goedgekeurd werden en bepaalde scholen

negatieve adviezen kregen van Vlaamse Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI), die dan gevolgd werden door de Vlaamse Regering, voor de inrichting van duaal leren? In Gent en Antwerpen blijven de keuzemogelijkheden jaar na jaar uitbreiden, bleek uit vergelijkend onderzoek van Tracé.

Welke mogelijkheden ziet het collegelid om deze onderwijsvorm te promoten, de verwachtingen van leerlingen, scholen en bedrijven te managen, knelpunten te identificeren en een vergelijkend onderzoek met Franstalige systemen op te zetten?

Hoe ziet het collegelid de taakverdeling tussen middenveld (Regionaal Overlegforum Duaal leren) en de VGC? Welke rol moet Tracé opnemen om duaal leren beter op de kaart te zetten? Wat is de rol van het OCB?

De VGC heeft ervoor gekozen om niet in te gaan op de ESF-oproep rond duaal leren, waarbij nog 30% financiering gezocht moest worden. Bij de oproep werd maximaal 40% Europese steun en 30% Vlaamse cofinanciering voorzien. Welke argumenten werden daarvoor aangebracht? Is het een begrotings- en/of personeelskwestie of zijn hier andere redenen voor?

Nu het College aan een meerjarenbegroting werkt, is het mijns inziens een mogelijkheid om bepaalde actoren die actief zijn rond duaal leren een meerjarenovereenkomst aan te bieden. Op die manier hebben de betrokken organisaties meer voorspelbaarheid en meer zekerheid om te investeren in een traject rond duaal leren. Ziet het collegelid daar mogelijkheden?

Collegelid Sven Gatz: Scholen en bedrijven werken momenteel oplossingen uit om het duaal leren in zo optimaal mogelijke omstandigheden te laten plaatsvinden. Onderwijsinstellingen volgen hierbij de richtlijnen en draaiboeken die door de Vlaamse overheid zijn vastgelegd. Voor de werkcomponent moet de onderneming rekening houden met de preventiemaatregelen die van toepassing zijn op de werkplekken. De hefboom voor duaal leren zal de komende maanden niet geweldig vergroten. We bekijken of we een praktische oplossing kunnen vinden.

De VGC heeft geen bevoegdheid inzake de inrichting van duaal leren, maar navraag bij het bevoegde AGODI verklaarde dat: “Wanneer scholen een programmatieaanvraag insturen voor een duale studierichting, dan moet de Vlaamse overheid rekening houden met een aantal beoordelingscriteria. Dit heeft als gevolg dat elke aanvraag aan alle criteria moet beantwoorden om een gunstige beslissing van de Vlaamse regering te krijgen. Maar het is aan de indienende school/centrum om een zo goed mogelijk dossier in te dienen.”

Er werd een aantal dossiers negatief beoordeeld op het criterium ‘er is overleg geweest binnen het Regionaal Overleg Forum (ROF) Duaal Leren’. Hoewel het ROF en de voorzitter pogingen gedaan heeft om het bewijs van dit overleg aan te leveren, gebeurde dit volgens AGODI niet op de geijkte manier of binnen de vooropgestelde inleveringstermijn. Dat is een flessenhals waar we samen met de indieners antwoorden op moeten kunnen vinden.

We voelen allemaal aan dat het aanbod duaal leren verder uitgebreid moeten worden in Brussel. De implementatie van duaal leren vergt grote organisatorische aanpassingen. Zeker bij een laag inschrijvingsaantal, wegen de organisatorische investeringen, bv. op vlak van inroosteren van de algemene vakken, zwaarder door dan we denken. Andere mogelijkheden zoals het poolen van leerlingen binnen de verschillende scholengroepen is moeilijk realiseerbaar.

Daarnaast is ook het overzicht van ASO-opleidingen t.o.v. het BSO en TSO-aanbod in het

Brussels Hoofdstedelijk Gewest mee bepalend voor de trage start van duaal leren. Het grote merendeel van de beschikbare standaardtrajecten zijn BSO-richtingen. Maar het aanbod BSO in Brussel is klein. Het onderwijsaanbod in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan Nederlandstalige kant is op zichzelf een belemmerende factor voor wat betreft de opschaling van duaal leren.

Het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap geeft aan dat verschillende bezorgdheden op de agenda staan van het departement Onderwijs en het departement Werk en Sociale Economie, maar ook op de agenda van de Vlaamse Regering. Het departement Onderwijs erkent dat het invoeren van duaal leren meer vraagt dan louter wetgevend werk. Ondanks verschillende contacten met scholen, de netwerken, de agentschappen, de onderwijsverstrekkers, informatiecampagnes en sectorale partners, is niet elke school op dit moment voldoende overtuigd om in het duaal leren te stappen.

De VGC zit echter niet stil en voert binnen haar bevoegdheden een flankerend beleid. Zo kent de VGC sinds 2006 subsidies toe voor de aankoop van moderne uitrustingsgoederen die ervoor moeten zorgen dat de leerlingen alle kansen krijgen om de nodige competenties te verwerven. Ook duaal leren kan gebruik maken van deze subsidielij. Op het eerste zicht lijkt er geen gebrek te zijn aan financiële middelen, maar zijn het vooral de organisatorische en mentale moeilijkheden die voor vertraging zorgen.

Daarnaast willen we de kinderen en jongeren via de Leerwinkel van Tracé zo goed mogelijk informeren over de verschillende studierichtingen, waaronder duaal leren.

Het Regionaal overlegforum (ROF) heeft een door Vlaanderen vastgelegde decretale opdracht gekregen, ook in Brussel waarin Tracé Brussel de voorzittersrol opneemt. Voorbeelden van hun taken zijn het ROF verder uitrollen ter ondersteuning van en promotie voor duaal leren en als contact voor de programmaties duaal. Dat lukt al gedeeltelijk, maar kan nog beter als we de weigeringen van een aantal projecten door de Vlaamse overheid zien. Daarnaast kan Tracé Brussel samen met de beide betrokken arbeidsbemiddelingsdiensten (Actiris en VDAB) afspraken maken omtrent bekendmaking duaal leren in bedrijven, een communicatiestrategie ontwikkelen naar bedrijven, kmo's en openbare besturen in overleg met werkgeversorganisaties in Brussel, een signaalfunctie opnemen naar het Vlaams Partnerschap Duaal Leren, bekendmaking bij scholen en onderwijspartners, ervoor zorgen dat info over duaal ook aanwezig is op diverse mediadragers in bibliotheken, gemeenschapscentra, het Beroepenpunt, jeugthuizen, enzovoort, ondersteuning aan scholen bij opmaak aanvraag programmatiedossier – waar blijkbaar nog werk aan de winkel is - en concretiseren van de overeenkomsten tussen VDAB en GO! en VDAB en Katholiek Onderwijs Vlaanderen (KOV) wat het luik duaal onderwijs betreft in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De VGC staat steeds open voor vragen of aanbevelingen die vanuit het regionaal overlegforum komen en waar de VGC vanuit haar flankerend onderwijsbeleid een rol kan in opnemen. Sinds dit jaar werd duaal leren eveneens opgenomen in de overeenkomst van de VGC met Tracé.

Wat de ESF-financiering betreft, wil ik een en ander nuanceren. Het is aan de schoolbesturen en opleidingsactoren om al dan niet in te gaan op de ESF-oproep rond duaal leren. De VGC kan geen rechtstreekse invloed uitoefenen op de programmatie van opleidingen. Een programmatieaanvraag behoort immers tot de autonomie van de schoolbesturen.

Op vraag van de VGC heeft Tracé Brussel de nodige stappen ondernomen om kandidaat-

indieners warm te maken om een project in te dienen. Tracé Brussel meldde helaas dat er weinig enthousiasme was bij scholen om in te gaan op de ESF-oproep.

De Vlaamse overheid heeft reeds verschillende overeenkomsten waarin ook duaal leren is opgenomen afgesloten met Agentschap Syntra Vlaanderen en VDAB, GO! & Katholiek Onderwijs Vlaanderen, en tussen het Agentschap Syntra Vlaanderen/Actiris/VDAB/Departement Onderwijs/Tracé Brussel.

Het is belangrijk dat deze bestaande overeenkomsten verder geconcretiseerd worden en dat daar voldoende budget voor vrijgemaakt wordt, op maat van Brussel. De rol van de VGC bestaat erin om flankerend beleid te voeren.

Ik begrijp de frustratie van mevrouw Soetkin Hoessen en anderen. Vanuit Tracé Brussel werd er wel degelijk hard gewerkt, maar er zijn helaas te weinig initiatieven vanuit het terrein. Samen met Tracé Brussel wil ik bekijken hoe we die meer en beter kunnen initiëren.

Ik zal de bestaande initiatiefnemers laten toevoegen aan het verslag. Voor de 11 spelers gaat het maar om een 60 à 70 leerlingen die vanuit het Nederlandstalige aanbod in Brussel bij duaal leren betrokken zijn en wij voelen met zijn allen aan dat dit eigenlijk te weinig is. Het initiatief ligt bij de scholen. Wij spelen hier dezelfde rol als in infrastructuurdossiers. We kunnen wel initiëren, maar we zijn afhankelijk van concrete dossiers van scholen of scholengroepen.

Mevrouw Soetkin Hoessen (Groen): We stellen inderdaad samen vast dat er nog ruimte voor verbetering is. Het collegelid heeft de knelpunten en de rol van de VGC verduidelijkt. We moeten proberen om meer scholen te overtuigen. Op organisatorisch en menselijk vlak moeten er een aantal knelpunten overwonnen worden voordat scholen zich in dat verhaal van duaal leren zullen inschrijven. Gezien de huidige omstandigheden is dat moeilijk voor de scholen. Ik ben ervan overtuigd dat het collegelid er samen met ons werk van wil maken.

4. Regeling van de werkzaamheden

Commissievoorzitter Gilles Verstraeten vraagt dat de commissieleden hun voorstellen voor hoorzittingen of studiebezoeken tegen de volgende commissievergadering over te maken aan de commissiesecretaris.

BIJLAGE

Aanvullend antwoord op de VOU met betrekking tot de taalstimulerende projecten.

De projecten die niet werden geselecteerd door de jury:

1. De Molenketjes - De organisatie van middag- en naschoolse ateliers in de Molenbeekse scholen

Reden: De jury vond dit een interessant en waardevol project, maar moest het deels onontvankelijk verklaren. Er vinden ook activiteiten plaats binnen de schooluren en dat valt buiten de scope van deze projectoproep. Het gaat om een kwalitatief bestaand aanbod van een brede school maar de uitbreiding/optimalisering is te mager. Er is slechts een beperkte uitbreiding richting taalstimulering. Daarnaast zijn de aanvragers zijn niet heel expliciet vertrouwd met het organiseren van taalstimulerende activiteiten, wel met het organiseren van aantrekkelijke vrijetijdsactiviteiten. Het is ook onduidelijk wie de lesgevers zijn, wie de activiteiten begeleidt, enz.

2. BSGO De Muziekladder – Taalstimulerende activiteiten Nederlands

Reden: Deze projectaanvraag werd niet onvankelijk verklaard omdat het een project is van een individuele leerkracht van één school. Er is geen link met het lokaal bestuur.

3. Gemeente Anderlecht – Taalstimulerende activiteiten Anderlecht

Reden: De jury waardeert het beoogde partnerschap en het bestaand aanbod van waaruit vertrokken wordt. Er zitten een aantal sterke elementen in de aanvraag, maar de projectuitwerking lijkt zich nog in een premature fase te bevinden.

In de aanvraag is veelvuldig sprake van de ambitie tot een taalstimulerend aanbod. Hoe dat er concreet uitziet, blijft erg vaag. Welke inzichten eraan ten grondslag liggen, of het om effectief aanbod gaat, of het eventuele drempels opwerpt, enz. is op basis van de aanvraag niet te beoordelen. Deze vage uitwerking doet vermoeden dat aanvragers op dat vlak zelf nog in een denkfase zitten en dat hun ideeën nog verder moeten rijpen. Hetzelfde geldt voor de partnerschappen. Men ziet het belang van partnerorganisaties in, wil ook graag partnerschappen aangaan, maar moet dat nog doen in de loop van het project. Ook dat brengt onzekerheden mee die er ook voor kunnen zorgen dat het project niet loopt zoals beoogd.

In de aanvraag is er sprake van veel overleg, er is duidelijkheid over de administratieve coördinatie, maar wie het geheel bewaakt/aanstuurt is niet duidelijk.

Tot slot stelde de jury zich veel vragen bij de begroting. Er wordt een hoog bedrag aangevraagd, maar de transparantie in het kostenoverzicht ontbreekt.

4. MUSE-E Bubbels

Reden: De jury is positief over een aantal deelaspecten van de projectaanvraag (de communicatie naar mogelijke deelnemers, de toeleiding door leerkrachtenteams, de laagdrempelige inschrijving, de aandacht voor de rol van de ouders), maar vindt de projectaanvraag te summier uitgewerkt op het vlak van taalstimulering. De organisatie

heeft weliswaar veel ervaring met integratieprojecten, maar de aspecten rond co-creatie mogen niet worden aangegrepen om de inhoud van het project niet verder in te vullen. Globaal is de jury van mening dat het project te weinig uitgaat van taalstimulering en dat er te weinig expertise is op het vlak van effectieve taalontwikkeling en taalstimulering om een sterk taalstimulerend aanbod te kunnen garanderen. Het voorstel biedt te weinig garanties dat er daadwerkelijk een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de taalontwikkeling van taalzwakke leerlingen.

5. Gemeente St-Joost-ten-Node - Taalstimulerend aanbod voor Nederlandslustige kinderen en jongeren in Sint-Joost-ten-Node

Reden: De jury vindt dit een sterke projectaanvraag, maar verklaarde het project deels onontvankelijk aangezien slechts een deel van de acties in aanmerking kan komen. De sterktes zijn de aandacht voor maatwerk en heldere communicatie met de doelgroep, een divers aanbod met aandacht voor een ruimer kader en de betrokkenheid van partners met complementaire kennis en ervaring. Anderzijds is de jury van mening dat het project wel erg ambitieus is en stelt ze zich vragen bij de haalbaarheid. Ook de krappe personeelscapaciteit en de grote afhankelijkheid van een nog aan te werven taalcoördinator is een minpunt. Daarnaast gaat een grote hap van het budget (60.000€) naar SALTO, een actie gericht naar ouders die niet onder de scope van de projectoproep valt. Tot slot gaat een aanzienlijk deel van het project over integratie van ouders en gezinnen, waarvan de jury van mening is dat het meer een taak van de gemeente zelf is dan onderwerp van deze projectoproep.

6. VGC Brussel - TADA's weekendschoolonderwijs

Reden: De projectaanvraag is onvolledig; zo zijn de gegevens over de hoofdaanvrager niet ingevuld. Verder is de projectaanvraag uiterst vaag en bevat het vooral informatie over de reguliere werking van TADA, eerder dan wat men in het (deel)project waar men subsidie voor aanvraagt, zou willen gaan doen. Er wordt op geen enkele manier verduidelijkt wat men specifiek binnen het nieuw te ontwikkelen aanbod beoogt, wat men concreet met dat aanbod hoopt te bereiken, wie daarin welke rol moet spelen, welke kosten gedekt worden met de gevraagde subsidie, enz.